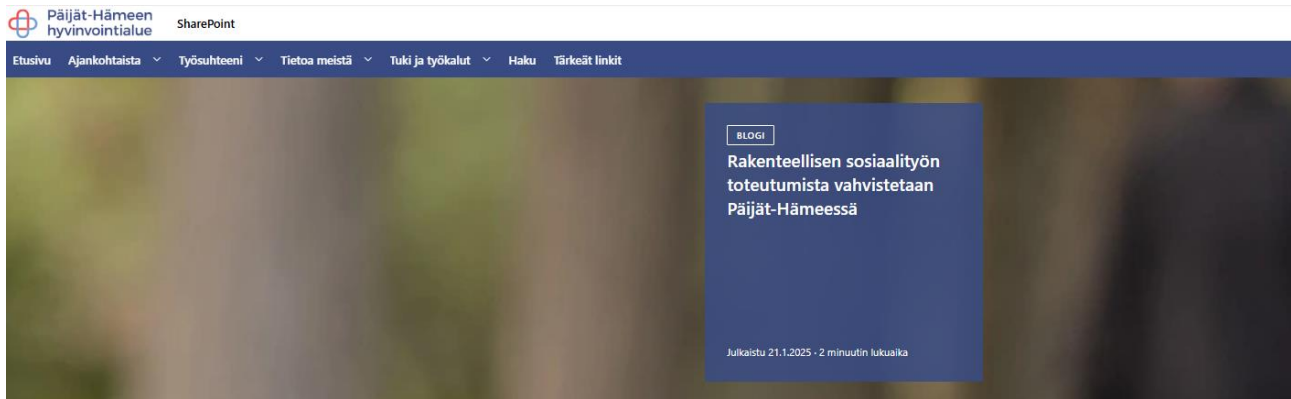

Sosiaalityön tavoitteena on vahvistaa hyvinvointia, osallisuutta ja ihmisten mahdollisuuksia pärjätä yhteiskunnassa sekä tasata hyvinvointieroja ihmisten välillä. Myös ympäristö ja moninaiset rakenteelliset tekijät vaikuttavat ihmisten tilanteisiin ja mahdollisuuksiin yhteiskunnassa.

Sosiaalityössä kohdattavat asiakkaiden tilanteet ja ongelmat ovat usein laajoja, monitahoisia sekä kompleksisia ja edellyttävät yksilöiden auttamisen lisäksi myös rakenteisiin vaikuttamista sekä niiden muuttamista. Kaikki sosiaalialan ammattilaiset tekevät työtä myös rakenteiden tasolla.

Rakenteellinen sosiaalityö on hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Sosiaalihuoltolain (1301/2014, 7§) mukaan rakenteellisen sosiaalityön avulla on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä sekä sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Käytännössä tämä tarkoittaa sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottamista asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.

Rakenteellinen sosiaalityö on lain mukaan myös tavoitteellisia toimia ja toimenpide-ehdotuksia sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä hyvinvointialueen asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi. Keskeisiä ovat myös sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen osaksi hyvinvointialueen muiden toimialojen ja kunnan suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallisen sosiaalityön sekä muun palvelu- ja tukivalikoiman kehittämiseksi.

Sosiaalityössä tavoitetaan erityisesti haavoittavissa ja marginaalisissa elämäntilanteissa eläviä ihmisiä. Rakenteellisen sosiaalityön keinoin saadaan tietoa esimerkiksi heidän hyvinvoinnistaan ja palvelutarpeista. Myös palvelujärjestelmän toimivuudesta, palvelujen saatavuudesta, laadusta, vaikuttavuudesta ja yhdenvertaisuudesta sekä palvelujen yhteensovittamisesta saadaan tietoa palvelujen järjestämisen ja kehittämisen tueksi.

Saadun tiedon avulla voidaan paikantaa, mistä ihmisten ongelmat voivat johtua, mitkä tekijät niihin ovat vaikuttamassa ja miten sosiaalisten ongelmien syntymistä voitaisiin ennaltaehkäistä. Yksi keino tuottaa tätä tietoa on sosiaalinen raportointi, joka on tällä hetkellä käytössä myös Päijät-Hämeessä.

Rakenteellista sosiaalityötä kehitetään kansallisesti ja kaikilla hyvinvointialueilla. Hyvinvointialueille laaditaan kansallisessa yhteistyössä kehitettyyn mallipohjaan perustuva rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelma, jonka avulla tiedontuotantoa ja muita käytäntöjä toteutetaan jatkossa suunnitelmallisesti ja koordinoitusti.

Kansallisen ja alueellisen tiedon on tarkoitus olla paremmin hyödynnettävissä hyvinvointialueiden tietojohtamisessa ja kehittämisessä sekä alueellisessa ja yhteiskunnallisessa päätöksenteossa ja eriarvoisuuteen vaikuttamisessa. Myös eri toimijoiden rakenteellisen sosiaalityön ymmärrystä ja osaamista vahvistetaan alueella.

Rakenteellisen sosiaalityön avulla saamme näkyväksi päätösten vaikutuksia ihmisten arkeen, kokoamme tietoa usein paljon palveluja tarvitsevien ja haavoittavissa tilanteissa elävien asiakkaiden tarpeista ja siitä, vastaavatko palvelut asiakkaiden tuen tarpeisiin. Pystymme yhä vahvemmin arvioimaan ja kehittämään palvelujen saatavuutta, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Rakenteellisen sosiaalityön avulla saadaan esiin sosiaalityön hiljaista tietoa ja asiantuntemusta sekä nostetaan esiin työssä havaittuja hiljaisia signaaleja, joita on mahdollista hyödyntää myös ennakkoinnissa ja innovaatiotyöskentelyssä.